

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๕๐๓/๕๖๒

ชวค. 68
วันที่ 18 มี.ค. 58
เวลา 18-25 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๕5592 ศคค.
วันที่ 13 มี.ค. 2558 เวลา 18-30

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๓ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การลงนามร่างพิธีสารว่าด้วยกรอบกฎหมายเพื่อดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน (Protocol on the Legal Framework to Implement the ASEAN Single Window)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างพิธีสารว่าด้วยกรอบกฎหมายเพื่อดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน จำนวน ๑๒๐ ชุด
๓. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๘๐๕/๑๓๙ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
๔. สรุปคำเสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑๒๐ ชุด
๕. แผ่นบันทึกข้อมูล จำนวน ๑ แผ่น

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง การลงนามร่างพิธีสารว่าด้วยกรอบกฎหมายเพื่อดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) เนื่องจากเป็นเรื่องที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้เสนอคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) กำกับการบริหารราชการ กระทรวงการคลัง ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ลงนามในความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน (ASEAN Agreement to Establish and Implement the ASEAN Single Window) และพิธีสารว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน (Protocol to Establish and Implement the ASEAN Single Window) เพื่อการจัดตั้งและดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน (ASEAN Single Window)

๑.๒ การจัดตั้งและดำเนินการ ASEAN Single Window ในระยะเริ่มต้น ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจเพื่อดำเนินการโครงการนำร่องการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน (Memorandum of Understanding on the Implementation of the ASEAN Single Window Pilot Project) เพื่อทดสอบและพัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียนต้นแบบ (Technical Prototype for the ASW Pilot Project) รวมทั้งพัฒนากรอบกฎหมายสำหรับการดำเนินการ ASEAN Single Window ไปด้วยพร้อมกัน ทั้งนี้ ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการกำกับดูแลการดำเนินการเชื่อมโยง...

เชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน (ASEAN Single Window Steering Committee/ASWSC) ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ศุลกากรของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมด

๑.๓ ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการกำกับดูแลการดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน ประกอบด้วยคณะทำงาน ๒ คณะ คือ คณะทำงานด้านเทคนิค เพื่อดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน (The Working Group on Technical Matters for the ASW/TWG) และคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน (The Working Group on Legal and Regulatory Matters for the ASW /LWG)

ทั้งนี้ คณะทำงานด้านกฎหมายฯ ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการยกร่างกรอบกฎหมาย สำหรับดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน (ASEAN Single Window) ดังกล่าว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การลงนามร่างพิธีสารว่าด้วยกรอบกฎหมายเพื่อดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน เข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๔ (๑๓) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ เนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ กำหนดแนวทางปฏิบัติเรื่องการติดต่อทำความตกลงกับต่างประเทศ การทำอนุสัญญา และสนธิสัญญาต่างๆ โดยกรณี กระทรวง ทบวง กรมใดๆ จะจัดทำความตกลงกับต่างประเทศ ให้หน่วยงานดังกล่าวขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการดำเนินการลงนามทุกครั้ง และระบุผู้ลงนามฝ่ายไทย หากผู้ลงนามไม่ใช่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ บุคคลผู้ลงนามต้องได้รับมอบอำนาจโดยหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ซึ่งออกให้โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๓.๑ สำนักเลขาธิการอาเซียนจะจัดให้มีการลงนามร่างพิธีสารดังกล่าว ระหว่างการประชุมรัฐมนตรีด้านการคลังอาเซียน (ASEAN Finance Ministers Meeting/AFMM) ในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ เมืองกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

๓.๒ กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรดำเนินการโดยเร่งด่วนเพื่อให้ทันกำหนดการลงนามดังกล่าวและเพื่อเป็นการเตรียมการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community) ด้วยพร้อมกัน

๔. สำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ กระทรวงการคลัง โดยกรมศุลกากรได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมในคณะทำงานด้านกฎหมาย เพื่อดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน เพื่อดำเนินการเจรจากร่างพิธีสารว่าด้วยกรอบกฎหมายเพื่อดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน (Protocol on the Legal Framework to Implement the ASEAN Single Window) ซึ่งมีการประชุมเจรจาทั้งสิ้นจำนวน ๒๔ ครั้ง (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๗)

๔.๒ คณะทำงานด้านกฎหมายฯ ได้เจรจากร่างพิธีสารว่าด้วยกรอบกฎหมายเพื่อดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน (Protocol on the Legal Framework to Implement the ASEAN Single Window) แล้วเสร็จ และได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียนแล้ว ซึ่งโดยมติของคณะกรรมการกำกับดูแลการดำเนินการดังกล่าว ร่างพิธีสารนี้จะลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหลาย

๔.๓ ร่างพิธีสารว่าด้วยกรอบกฎหมายเพื่อดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน มีสาระสำคัญเพื่อเป็นกรอบทางกฎหมายเพื่อการดำเนินการ การติดต่อสื่อสาร และการประมวลผลทางอิเล็กทรอนิกส์ของธุรกรรมระหว่างระบบ National Single Window ของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหลายภายในสภาพแวดล้อม ASEAN Single Window โดยคำนึงถึงมาตรฐานสากลและแนวปฏิบัติที่ดีที่เกี่ยวข้องอันความตกลงระหว่างประเทศและอนุสัญญาเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการทำให้เทคนิคและการปฏิบัติทางศุลกากรมีความทันสมัยแนะนำไว้

๔.๔ ร่างพิธีสารดังกล่าวกำหนดขอบเขตการบังคับใช้กับธุรกรรมระหว่างระบบ National Single Window ของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหลาย ภายในสภาพแวดล้อมของ ASEAN Single Window เท่านั้น โดยไม่มีผลเป็นการสร้างพันธกรณีต่อประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหลายอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการและการทำธุรกรรมภายในระบบ National Single Window ของตน เว้นแต่ข้อบทที่ว่าด้วยความปลอดภัยและความลับของสารสนเทศ (“ธุรกรรม” หมายถึง การส่งและการรับสารสนเทศหรือข้อมูลระหว่างระบบ National Single Window ทั้งหมด)

๔.๕ ร่างพิธีสารดังกล่าวกำหนดให้มีผลบังคับใช้ภายหลังจากประเทศสมาชิกทั้งหมดได้แจ้งหรือส่งมอบเอกสารการให้สัตยาบันกับเลขาธิการอาเซียน เมื่อได้ดำเนินการกระบวนการภายในของตนเสร็จสิ้นแล้ว ทั้งนี้ โดยร่างพิธีสารได้กำหนดเวลาเร่งรัดสำหรับการดำเนินการกระบวนการภายในไว้ไม่เกิน ๑๘๐ วัน ภายหลังจากลงนามร่างพิธีสารดังกล่าว

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กรมสนธิสัญญาและกฎหมายแจ้งว่า ไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะของร่างพิธีสาร หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบาย และสามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้ด้วยแล้ว ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาด้วยว่าประเทศไทยมีกฎหมายเพื่อรองรับการดำเนินการตามพันธกรณีของร่างพิธีสารได้อย่างครบถ้วนแล้วหรือไม่ หากจะต้องออกหรือแก้ไขกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติเพิ่มเติม ร่างพิธีสารก็จะเข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๖. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๒๓ กำหนดให้การทำหนังสือสัญญากับนานาประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือพื้นที่นอกอาณาเขต ซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา หรือที่กระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง ต้องได้รับความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

หนังสือสัญญาที่กระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมอย่างกว้างขวางตามวรรคก่อน หมายถึง หนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรี เขตศุลกากรร่วม หรือการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ หรือทำให้ประเทศต้องสูญเสียสิทธิในทรัพยากรธรรมชาติทั้งหมดหรือบางส่วน หรือการอื่นที่กฎหมายบัญญัติ

ทั้งนี้ หากมีปัญหว่าหนังสือสัญญาใดเป็นกรณีตามสองวรรคดังกล่าวหรือไม่ คณะรัฐมนตรีอาจขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยก็ได้

๖.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๒ กำหนดให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติว่าเรื่องใดที่เสนอคณะรัฐมนตรี หากมีประเด็นที่อาจเกี่ยวข้องกับบทบัญญัติ

ตามมาตรา ๑๙๐ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐) หน่วยงานเจ้าของเรื่องต้องระบุ ข้อมูล เหตุผล ข้อเท็จจริงในหนังสือเสนอเรื่องมาให้ชัดเจนว่าเป็นกรณีที่อยู่ในข่ายต้องดำเนินการเสนอ ขอความเห็นชอบของรัฐสภาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พุทธศักราช ๒๕๕๐) หรือไม่ เพราะเหตุใด

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนของการให้ประเทศสมาชิก ลงนามเพื่อรับรองเนื้อหาของเรื่องดังกล่าวว่ามีข้อสรุปสุดท้าย (Final Draft) อย่างไร การลงนามจึงมิได้มีผลผูกพัน ประเทศไทยที่จะต้องปฏิบัติตามแต่อย่างใด เมื่อจะให้ร่างพิธีสารดังกล่าวมีผลผูกพันประเทศไทยจะต้องดำเนินการ ให้สัตยาบัน (Ratification) อีกขั้นตอนหนึ่ง ซึ่งหากจะมีการให้สัตยาบันจะต้องพิจารณาว่าร่างพิธีสารนี้เป็นหนังสือ สัญญตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ หรือไม่ ในขณะนี้จึงควรขอความเห็นชอบเพื่อให้ลงนามรับรองเนื้อหาไปก่อน โดยกระทรวงการคลังจะได้ส่งเรื่องสอบถาม ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในภายหลังต่อไปว่า ร่างพิธีสารดังกล่าวเป็นหนังสือสัญญตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องขอความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือไม่ ก่อนจะให้สัตยาบันต่อไป

กระทรวงการคลังจึงขอเสนอเรื่องนี้มาเพื่อคณะรัฐมนตรีโปรดพิจารณา

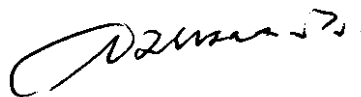
๗.๑ ให้ความเห็นชอบร่างพิธีสารว่าด้วยกรอบกฎหมายเพื่อดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน

๗.๒ ให้ความเห็นชอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้ลงนามในร่างพิธีสาร ดังกล่าว

๗.๓ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) เพื่อการลงนามร่างพิธีสารดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมหมาย ภาษี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมศุลกากร

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๖๖๗ ๗๔๔๕

โทรสาร ๐ ๒๖๖๗ ๖๙๒๕